



صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

رصد لایحه بودجه ۱۳۹۸  
"از نگاه کارشناسان و مسئولان"  
(۴)

فرآورده های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:  
وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

بودجه در ساده‌ترین نگاه عبارت است از یک سند مالی که وضعیت منابع و مصارف دولت را طی یک سال نشان می‌دهد. اهمیت بودجه به جهت تأثیرگذاری بر عملکرد سایر بازیگران عرصه اقتصاد است به گونه‌ای که انتخاب هزینه‌ها، شیوه و محل تأمین مالی آنها، چشم‌انداز دولت را طی یک سال برای سایر بازیگران اقتصادی روشن کرده و تصمیم‌گیری بازیگران اقتصادی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در نگاهی عمیق‌تر کارکرد بودجه فراتر از یک سند حسابداری بوده و ابزار اصلی سیاست‌گذاری مالی دولت به شمار می‌آید؛ دولت در قالب سند بودجه، اقدام به سیاست‌گذاری‌های هدفمند در جهت بهبود شرایط اقتصادی کشور می‌کند. از این بعد، دولت به منظور رسیدن به اهداف کلان اقتصادی می‌تواند با توجه به ساختارهای موجود در اقتصاد و مشکلات جاری کشور به سیاست‌گذاری‌های خاص در قالب بودجه اقدام کند. بر همین اساس قاعده‌تأ قانون بودجه کل کشور از دو فصل منابع و مصارف تشکیل شده است اما آنچه که عملاً اتفاق می‌افتد یکسری تصمیم‌گیری‌هایی است که در قالب سیاست‌های دولت در بودجه اتخاذ می‌شود که عموماً به صورت اعداد و ارقام در بخش‌های منابع و مصارف نیست اما در کتابچه قانون بودجه هنگام ارائه به مجلس شورای اسلامی آورده می‌شود مانند بحث پرداخت یارانه‌ها که دولت هر سال تصمیم می‌گیرد یارانه‌ها قطع شود یا خیر و یا شامل چه افرادی شود اما آنچه در عمل اتفاق می‌افتد با پیش‌بینی‌های انجام شده در بودجه متفرد در اوت است.

آنچه مسلم است تهیه پیش‌نویس لایحه بودجه کل کشور سال ۱۳۹۸ با توجه به چند عامل مهم و رویدادهای سیاسی از جمله؛ خروج آمریکا از برجام و اقدامات خصمانه این کشور برای به صفر رساندن فروش و صادرات نفت ایران با توجه به وابستگی مستقیم و غیر مستقیم منابع درآمدی دولت در بودجه به نفت، اعمال تحریم‌های شدیدتر، نوسانات نرخ ارز، پدیده قاچاق سوخت و مباحث مربوط به چند نرخی شدن بنزین و... از اهمیت زیادی برخوردار است.

لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور سه شنبه چهارم دی ماه از سوی دولت تقدیم مجلس شد و همچنین در اختیار رسانه‌ها قرار گرفت و بررسی و تصویب کلیات آن از شنبه هشتم دی ماه در مجلس شورای اسلامی آغاز خواهد شد.

در این میان، گروه اقتصاد اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه‌ای خود تلاش دارد با رصد صحبت‌های مسئولان و کارشناسان، در قالب گزارش‌های هفتگی در دو بخش منابع و مصارف در لایحه بودجه ۱۳۹۸، مخاطبان را در جریان نقاط ضعف و قوت، تحلیل‌ها و انتقادات وارده بر بودجه ۹۸ کل کشور قرار دهد.

## الف: مسئولان

- منابع در لایحه بودجه ۱۳۹۸

- منابع حاصل از نفت و گاز

در بودجه شرکت ملی نفت ایران در سال ۹۸ قیمت هر بشکه نفت خام ۶۵ دلار و نرخ ارز ۸۰۰۰۰ ریال و میزان تولید ۲۶۸۷۶۰۰ بشکه در روز نفت خام و ۷۳۱۹۷۵ بشکه در روز میعانات گازی پیش بینی شده است. در واقع، حدود ۵۷۶ هزار میلیارد تومان از بودجه ۶۵۲ هزار میلیارد تومانی شرکت ملی نفت ایران یعنی حدود ۸۸ درصد بودجه این شرکت، مربوط به درآمدهای حسابداری دولت و صندوق توسعه ملی (در سمت منابع) و بهای تمام شده نفت و میعانات گازی سهم دولت و صندوق توسعه ملی (در سمت مصارف) است. فارس ۱/۱۱/۹۷ - محمد حسینی عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس

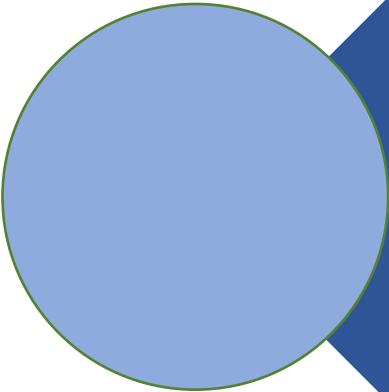
- مصارف در لایحه بودجه ۱۳۹۸

- اعتبارات هزینه ای

### ۱- حقوق و دستمزد و مستمری بازنشستگی

مقایسه اعتبارات هزینه ای نهاد ریاست جمهوری سالهای ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ (جدول پیوست) نشان می دهد، اعتبار هزینه ای «نهاد ریاست جمهوری» ۱۰ درصد رشد داشته که مربوط به افزایش حقوق و مزایای پرسنلی (۲۰ درصد ضریب حقوق) است. ایرنا ۳۰/۱۰/۹۷ تارنمای سازمان برنامه و بودجه

قوه قضائیه برای اینکه بتواند خدمات مناسبی ارائه کند ۱۷ هزار میلیارد تومان بودجه نیاز دارد. بودجه ی قوه قضائیه را در کمیسیون قضایی مجلس بررسی و حدود ۲۰ درصد افزایش دادیم که برای بررسی به کمیسیون تلفیق ارجاع شده است. روزنامه عصر اقتصاد ۱/۱۱/۹۷ - حجت الاسلام حسن نوروزی، سخنگوی کمیسیون حقوق قضایی مجلس



سال گذشته کل بودجه شرکت های دولتی ۸۳۹ هزار میلیارد تومان بوده و امسال با ۵۲ درصد افزایش به ۱۲۷۴ هزار میلیارد تومان رسیده است، این درحالی است که بودجه عمومی کشور صرفاً ۱۳ درصد افزایش پیدا کرده است. سال گذشته نسبت بودجه شرکت های دولتی به کل بودجه کشور ۶۷ درصد بوده، اما امسال سهم بودجه شرکت های دولتی از کل بودجه کشور به ۷۵ درصد رسیده است؛ ۷۵ درصدی که در مجلس مورد بررسی قرار نمی گیرد. ایسنا ۹۷/۱۱/۱ - ابدالی محمدی، عضو انجمن مدرسان اقتصاد مقاومتی کشور

## • اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای

### ۱- طرح های عمرانی ملی

• در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ برای وزارت نیرو و واحدهای زیرمجموعه آن، حدود ۱۰۶ هزار میلیارد ریال اعتبار پیش بینی شده است، برای بودجه سال آینده، اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای وزارت نیرو و دستگاه های اجرایی زیرمجموعه نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۷ رشد هفت درصدی داشته و به حدود ۶۰۹۶ میلیارد تومان رسیده است. ایسنا ۹۷/۱۱/۲ - محسن بختیار، معاون وزیر نیرو

### ۲- طرح عمرانی استانی

۲۰ هزار و ۶۶۰ میلیارد ریال اعتبار سهم استان ایلام از بودجه ۹۸ برای طرح های ملی و ملی استانی شده است که نسبت به بودجه سال جاری ۴۱ درصد افزایش نشان می دهد. اعتبارات ایلام از حوزه طرح های ملی استانی شده نیز ۹۰۰ میلیارد ریال است که نسبت به اعتبارات سال جاری ۳۲ درصد افزایش دارد و برای ۱۶ طرح هزینه می شود. ایرنا ۹۷/۱۰/۳۰ - رحمت الله قصوری، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی ایلام

در لایحه بودجه سال ۹۸ برای راه آهن و سایر طرح های ساخت و توسعه راه ها از جمله بهسازی راه صالح آباد - ایلام - حمیل، بهسازی و احداث محور صالح آباد - مهران - دهلران - اندیمشک و بهسازی گردنه قلاجه مبلغ یک هزار و ۵۰ میلیارد ریال اعتبار لحاظ شده است. ایرنا ۹۷/۱۰/۳۰ - رحمت الله قصوری ، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی ایلام

## ب: کارشناسان

در لایحه بودجه ۹۸ انتشار اوراق مای اسلامی (ریال یا ارزی) در سقف ۳۵ هزار میلیارد ریال از طریق شرکت های تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نفت برای طرح های توسعه ای مدنظر است. روزنامه عصر اقتصاد ۹۷/۱۰/۳۰ - گزارش ایمیدرو

در لایحه بودجه سال ۹۸ بودجه شرکت های دولتی، بانک ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت در مجموع ۱۲۷۴ هزار میلیارد تومان معادل ۷۵ درصد کل بودجه است. از بودجه ۱۲۷۴ هزار میلیارد تومانی لحاظ شده برای ۳۸۵ شرکت دولتی بیش از ۵۶ درصد آن به ۱۴۳ شرکتی قرار خواهد گرفت که صد در صد سهام آن متعلق به دولت است. تسنیم ۹۷/۱۱/۲ - گزارش باشگاه خبرنگاران پویا

در لایحه بودجه سال ۹۸ کل کشور از ۴۰۷ هزار میلیارد تومان منابع عمومی، بخش هزینه ها بالغ بر ۳۲۰ هزار میلیارد تومان است که سهم بخش رفاه اجتماعی (صندوق های بازنشستگی و مستمری بگیران) ۳۸ درصد و سهم بخش جبران خدمات کارکنان (حقوق و مزایا) ۳۰ درصدی و برای بخش سایر هزینه ها نیز سهمی ۳۲ درصدی در نظر گرفته شده است. فارس ۹۷/۱۱/۲ - گزارش خبرگزاری فارس

طبق جزئیات مصارف عمومی لایحه بودجه سال ۹۸، دولت برای بیمه سلامت ۱۲ هزار و ۲۵ میلیارد تومان و برای کمک به طرح تحول سلامت ۱۱ هزار و ۷۵۲ میلیارد تومان پیش بینی کرده است. بررسی دقیق جزئیات مصارف عمومی لایحه بودجه سال ۹۸ کل کشور وضعیت شفاف تری نسبت به این بخش ایجاد کرده است و نشان می دهد که بودجه اختصاص یافته بابت مستمری و بیمه های اجتماعی برای سال آینده به نسبت قانون بودجه امسال ۲۶ درصد رشد کرده و به ۲۱ هزار ۳۳۳ میلیارد تومان رسیده است. فارس ۹۷/۱۱/۲ - گزارش خبرگزاری فارس

طبق گزارش رسمی لایحه بودجه سال ۹۸ دولت بالغ بر ۲۰ هزار ۵۳۰ میلیارد تومان برای حقوق، اضافه کار و امور رفاهی کارمندان پیش بینی کرده است. این ارقام برای اولین بار است که در رسانه ها منتشر می شود. براین اساس هزینه های غیر پرسنلی برای سال ۹۸ بالغ بر ۵ هزار و ۱۳۳ میلیارد تومان بوده که با رشد ۲۶ درصدی نسبت به قانون بودجه سال ۹۷ همراه است. فارس ۹۷/۱۱/۳ - گزارش فارس